

Від найдавніших часів – перша половина XVI ст.

Дата	Подія
1 млн. років тому	поява давніх людей на теренах України
IV – середина III тис. до н.е.	розселення землеробських племен трипільської і середньостогівської археологічних культур на території України
IX – VIIст до н.е.	розселення кіммерійців у степовій і частково лісостеповій зонах України
VII – IIIст. до н.е. (III н.е.)	панування скіфів у Північному Причорномор'ї
VIII – VI ст. до н.е.	Велика грецька колонізація
VII – V ст.. до н.е.	Грецька колонізація Пн. Причорномор'я, заснування вихідцями з Греції (Мілет) своїх поселень на узбережжі Чорного та Азовського морів (Борисфеніда; Ольвія, Пантікапей (Боспорське царство))
480 р. до н.е.	Боспорське царство
IIIст. До н.е. – III ст.. н.е.	розселення сарматів на українських землях
III ст.	Черняхівська археологічна культура. Племена готів.
Друга половина V – VII ст..	Велике розселення слов'ян по території Європи, формування перших політичних об'єднань східних слов'ян – союзів племен. Балканські війни.
IV ст.	Антський союз.
IV – VI ст.	Велике переселення народів. Гуни. Аварський каганат.
Vст.	перші відомості про заснування Києва
кінецьVI ст..– VIIст.	діяльність літописного князя Кия
IX – XIIст.	Княжа доба в історії України
IX ст.	утворення Русі-України (Київської держави)
860р.	похід Аскольда на Константинополь, укладання першого відомого договору Русі з Візантією, прийняття Аскольдом християнства.
882р.	об'єднання князем Олегом північних та південних руських земель, початок правління династії Рюриковичів
882 – 912рр.	правління князя Олега в Київській державі
907, 911, 941, 944рр.	походи князів на Константинополь.
907р., 911р.	переможні походи Олега на Візантію
912 – 945р.	правління князя Ігоря Рюриковича в Київській державі
941р, 944р.	морські походи Ігоря на Візантію; перший – розбитий «грецьким вогнем».
945р.	повстання деревлян (Ікоростень), очолюваних князем Малом, убивство Ігоря (полюддя)
945 – 964рр.	правління княгині Ольги в Київській державі
946 – 947рр.	здійснення Ольгою перших державних реформ (уроки, погости)
957р.	подорож Ольги до Константинополя
964 – 972рр.	правління Святослава в Київській державі
964р.	розгром Святославом Хозарського каганату
967 – 968рр. 969 – 971р.	перший і другий Балканські походи Святослава (м.Переяславець)
980 – 1015рр.	правління князя Володимира Великого в Київській Русі
988р.	запровадження князем Володимиром християнства як державної релігії .
989р.	закладання Володимиром Великим церкви Пресвятої Богородиці (Десятинної церкви)
1017 – 1037рр.	спорудження Софійського собору, укріплень навколо «міста Ярослава», будівництво Золотих воріт у Києві
1016р.	перша літописна згадка про «Руську правду» - писемний звід законів Київської Русі
1019р.	битва Ярослава зі Святополком на р. Альта
1019р. – 1054р.	князювання Ярослава Мудрого в м.Київ (з 1036р. одноосібно);
1036р.	розгром печенігів князем Ярославом Мудрим

1037 – 1050рр.	написання митрополитом Іларіоном твору «Слово про закон і благодать»
1056 – 1057рр.	створення Остромирового Євангелія
1068р.	поразка руських дружин Ізяслава (повстання киян), Всеволода і Святослава Ярославичів в битві на р. Альта проти половців
1072р.	Вишгородська нарада князів, прийняття «Правди Ярославичів»
1073р.; 1076р.	створення «Ізборніка» Святослава
1073р. – 1078р.	будівництво Успенського собору Києво-Печерського монастиря
1108 – 1113р.	будівництва Михайлівського Золотоверхого собору Михайлівського монастиря в Києві
1113р.	укладання «Повісті минулих літ»; початок правління Володимира Мономаха в м. Київ
1115р.	укладення Мстиславового Євангелія
1097р.	Любецький з'їзд (снем) князів. ухвалення принципу «кожен хай держить отчину свою»
1113 – 1125рр.	князування в Києві Володимира Мономаха (повстання киян через ціну солі);
1125 – 1132рр.	князування в Києві Мстислава Володимировича
1157р.	будівництво Успенського собору в Галичі
1169р.	спустошення Києва військом володимиро-суздальського князя Андрія Боголюбського
1185р.	похід новгород-сіверського князя Ігоря Святославича проти половців, розгром половцями руської дружини на р. Каяла
1153 – 1187рр.	правління Ярослава Володимировича Осмомисла в Галицькому князівстві
1187р.	перша згадка назви «України» в писемних джерелах, створення «Слово о полку Ігоревім»; смерть переяславського князя Всеволода Глібовича
1199р.	об'єднання волинським князем Романом Мстиславичем галицьких і волинських земель, утворення Галицько-Волинської держави
1199 – 1205рр.	правління Романа Мстиславича в Галицько-Волинській державі
1203р.	захоплення Києва галицько-волинським князем Романом Мстиславичем
1223р.	битва біля р.Калка. (перша зустріч руських князів з монголами)
1238р.	придушення Данилом Романовичем боярської опозиції та відновлення єдності Галицько-Волинського князівства
1238р.	розгром військом Данила Романовича німецьких рицарів-хрестоносців під м.Дорогочин
1238 – 1264р.	правління Данила Романовича
1238 – 1239рр.	вторгнення монголів під проводом хана Батия в Переяславське й Чернігівське князівство
1240р.	захоплення міста м. Київ монголами
1241р.	вторгнення монголів у Галицько-Волинське князівство
1238 – 1264рр.	розбудова Галицько-Волинської держави (королівства Руського)
1245р.	битва біля м.Ярослав (на р.Сян) поїздка Данила Романовича в Золоту Орду
1245р.	поїздка Данила Галицького до Золотої Орди, підтвердженням ханом Батием його права на Волинь і Галичину
1253р.	коронування Данила Романовича посланцем Папи Римського у м. Дорогочин
1264 – 1301рр.	князування Лева I Даниловича в Галицько-Волинській державі
1301 – 1308рр.	правління Юрія I Львовича в Галицько-Волинській державі
1303р.	заснування Галицької православної митрополії галицько-волинським князем Юрієм I Львовичем
1308 – 1323рр.	князування Андрія та Лева II Юрійовичів у Галицько-Волинській державі
1325 – 1340 рр.	князування Юрія II Болеслава (Тройденовича) в Галицько-Волинській державі.
1340р.	початок боротьби Польщі, Угорщини та Литви за галицько-волинські

	землі
1340 – 1377рр.	князювання Любарта Гедиміновича на Волині
1345 – 1377рр.	князювання великого князя Ольгерда в Литві
1349р.	остаточний занепад Галицько-Волинської держави, входження Галичини до Польщі, а Волині - до Литви
1359р.	входження Шипинської землі (Буковина) до складу Молдавського князівства
1362р.	битва біля р. Сині Води розгром монголів українсько-литовськими військами на чолі з великим князем литовським Ольгердом
1370р.	захоплення Галичини Угорщиною
1377 – 1434рр.	князювання Ягайла Ольгердовича у Великому князівстві Литовському
1385р.	укладення Кревської унії державно-політичний союз між Польським королівством і Великим князівством Литовським
1387р.	остаточне захоплення Галичини Польщею
1392р.	підписання Острівської угоди між польським королем Ягайлом і литовським князем Вітовтом
1392 – 1430рр.	князювання Вітовта в Литві
1410р.	розгром тевтонських рицарів об'єднаними польсько-литовсько-українським військом у Грюнвальдській битві
1413р.	укладення Городельської унії між Польщею й Литвою
1432 – 1435рр.	боротьба українських і білоруських князів на чолі із Свидригайлом за незалежність від Польщі, утворення Великого князівства Руського
1434р.	загарбання Західного Поділля Польщею, утворення Подільського й Руського воєводств
1435р.	поразка війська Свидригайла в битві під Вількомиром із польсько-литовськими військом Сигізмунда
1447р.	перший напад орд кримського хана на українські землі
1452р.	остаточна ліквідація Волинського удільного князівства
1471р.	остаточна ліквідація Київського удільного князівства
1475р.	вторгнення турецьких військ до Криму, захоплення Кафи, Судака та інших генуезьких фортець на південному узбережжі півострова
40-і роки XV ст. (1449р.)	утворення Кримського ханства
1478р.	визнання Кримським ханством васальної залежності від Османської імперії
1482р.	напад орд кримських татар на українські землі й зруйнування Києва (ясир)
1489р.	перша згадка про українських козаків у писемних джерелах (Мартин і Йоахим Бельські. «Польська хроніка»)
1490 – 1492рр.	повстання селян на чолі з Мухою та Борулею в Буковині й Галичині
1503р.	приєднання Чернігово-Стародубського й Новгород-Сіверського князівства Московським князівством
1508р.	повстання української знаті під проводом князя Михайла Глинського проти польсько-литовського панування.
1514р.	битва військ К. Острозького біля м. Орша